

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till
landskapslag angående ändring av 6 och
7 §§ landskapslagen om landskapspensio-
ner.

I riket har den 16 juni 1978 en lag angående ändring av 6 § lagen om statens pensioner (FFS 498/78) trätt i kraft. Lagändringen, som föranletts av ändringar i sjukförsäkringslagen, avser att jämställa adoptivmor med moder till barn på grund av havandeskap och barnsbörd i fråga om att tjänstledighet eller ledighet utan lön, som varar längre än 30 dagar, skall räknas till pensionstiden. Emedan ändringarna i sjukförsäkringslagen trätt i kraft den 1 mars 1978 tillämpas den ändrade bestämmelsen i lagen om statens pensioner retroaktivt från den 1 mars 1978.

Enär den nämnda lagändringen innebär en förmån för pensions- tagarna anser landskapsstyrelsen att en motsvarande ändring borde göras av 6 § landskapslagen om landskapspensioner och att de ändrade stadgandena skulle tillämpas från den 1 mars 1978.

Ytterligare har den 1 januari 1979 en lag angående ändring av 7 § lagen om statens pensioner trätt i kraft. Ändringen avser stadgandena om beräkning av pensionsgrundande lön. Pensionerna skall noggrannare än hittills motsvara sin målsatta nivå.

Enligt den i riket tidigare gällande lagen om statens pensioner (FFS 288/76) liksom även enligt gällande landskapslagstiftning, landskapslagen den 20 april 1967 om landskapspensioner (20/67), beräknas den pensionsgrundande lönen på basen av arbetsförtjänsterna under högst de fyra sista kalenderåren. Bland dessa år utväljes de två år, under vilka medeltalet per månad av arbetsförtjänsterna är störst. Den pensionsgrundande lönen består av medeltalet per månad av de sammanlagda arbetsförtjänsterna under dessa år. Kännetecknande för beräkningsregeln är att den förhållandevis väl eliminerar den verkan som tillfälliga nedgångar i förtjänstnivån får på den pensionsgrundande lönen. Å andra sidan är det möjligt att den pensionsgrundande lönen kan påverkas också av tillfälliga arbetsförtjänster som överstiger den sedvanliga förtjänstnivån och medför att den pensionsgrundande lönen överskrider sin målsatta nivå, d.v.s. när ett högre belopp än den sedvanliga arbetsförtjänsten nära den tidpunkt då arbets- eller

tjänsteförhållandet upphör. För att detta skall kunna förebyggas har rikets lag ändrats så att i stället för de två bästa av de sista fyra kalenderåren skall väljas de två i förtjänsthänseende mellersta kalenderåren.

Emedan den nya beräkningsgrunden ger ett riktigare och rättvisare resultat än gällande bestämmelser i landskapslagen, föreslås att en ändring liknande den som gjorts för rikets del företages av 7 § 1 mom. landskapslagen om landskapspensioner.

Den nya beräkningsregeln föreslås i överensstämmelse med den ändrade bestämmelsen i rikets lag tillämpad när pensionsgrundande lön bestäms ifråga om sådant arbets- och tjänsteförhållande, som har upphört den dag lagen träder i kraft eller därefter och endast på sådana pensioner som grundar sig på pensionsfall, vilka har inträffat den dag lagen träder i kraft eller därefter. För att den nya lagen icke heller i övrigt skulle få retroaktiva verkningar föreslås att, såvida det är då beloppet per månad av de med index justerade arbetsförtjänsterna är störst, infaller före det år lagen träder i kraft, den pensionsgrundande lönen skall beräknas med tillämpning av den nugällande regeln.

Med hänvisning till det anförda förelägges Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 6 och 7 §§ landskapslagen om landskaps-
pensioner.

I enlighet med landstingets beslut ändras 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom. landskapslagen den 20 april 1967 om landskaps-
pensioner (20/67), 6 § sådan den lyder i landskapslagen
den 21 maj 1976 (20/76), som följer:

6 §.

Utan hinder av vad ovan stadgats räknas till pensions-
tiden likväl icke

tid i sådan anställning där anställningstiden skall räknas
förmånstagaren till godo för pension med stöd av annan lag;

tid, under vilken förmånstagare varit uppförd på indrag-
ningsstat, om hans lön på indragningsstat under denna tid
med stöd av lag helt eller delvis innehållits; samt

tid under vilken arbete eller tjänstgöring under fortgående

anställning i en följd varit avbrutna under mer än 30 dagar, om lön för denna tid icke erlagts och orsaken härtill icke varit riksdagsmannavärv, landstingsmannavärv eller offentligt uppdrag, beträffande vilket avsägelse ej är tillåten, eller medlemskap i statsrådet eller i landskapsstyrelsen, fullgörande av värnplikt med stöd av värnpliktslagen eller verksamhet inom Förenta Nationerna eller i sådant uppdrag inom internationellt utvecklingssamarbete vari Finland medverkar, eller erläggande av sådan invalid- eller arbetslöshetspension, som har beviljats med tillämpning av 5 § 2 mom., eller sådan tjänstledighet eller ledighet, som beviljats med stöd av 21 och 23 §§ sjukförsäkringslagen (FFS 364/63), till den del moderskapspenning som utgår enligt sjukförsäkringslagen hänförs till denna.

7 §.

Den pensionsgrundande lönen fastställs genom att medeltalet per månad räknas ut för de sammanlagda arbetsförtjänsterna av anställning under två kalenderår, som på nedannämnt sätt har valts ut bland de högst fyra sista kalenderår, under vilka anställningen har fortgått. Har anställningen fortgått under flere än två kalenderår, beaktas det år, under vilket anställningen började, likväl icke, såvida icke anställningen under nämnda kalenderår fortgått under minst sex månader. Kan tre kalenderår således väljas, lämnas av dem det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad är lägst, utan avseende, och kan fyra kalenderår väljas, lämnas även det år, under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad är störst, utan avseende. Har anställningen fortgått under endast ett kalenderår, betraktas den genomsnittliga arbetsförtjänsten per månad såsom pensionsgrundande lön.

Denna lag träder omedelbart i kraft.

Stadgandena i 6 § tillämpas räknat från den 1 mars 1978.

Med avseende å 7 § tillämpas dock tidigare gällande stadganden om det kalenderår, under vilket beloppet av de i enlighet med 16 § landskapslagen om landskapspensioner justerade arbetsförtjänsterna per månad har varit störst, har infallit före det år denna lag träder i kraft.

Mariehamn den 17 januari 1979

L a n t r å d

Lagberedningssekreterare

Folke Woivalin

Börje Wikström